

Projekt z dnia 24 czerwca 2013 r.

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 2013 r.

w sprawie wysokości opłaty rocznej za aplikację adwokacką

Na podstawie art. 76b ust. 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Opłata roczna za aplikację adwokacką jest równa 3,1-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1314), w wysokości obowiązującej w dniu rozpoczęcia roku szkoleniowego.

§ 2. Traci moc rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 grudnia 2005 r. w sprawie wysokości opłaty rocznej za aplikację adwokacką (Dz. U. Nr 244, poz. 2068, z 2006 r. Nr 15, poz. 109, z 2008 r. Nr 228, poz. 1519 oraz z 2011 r. Nr 289, poz. 1701).

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U z 2009 r. Nr 166, poz. 1317, Nr 210, poz. 1628 i Nr 216, poz. 1676, z 2010 r. Nr 7, poz. 45, Nr 47, poz. 278, Nr 200, poz. 1326 i Nr 217, poz. 1429 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 142, poz. 830.

Uzasadnienie

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości opłaty rocznej za aplikację adwokacką stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 76b ust. 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188, z późn. zm.), zgodnie z którym Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Adwokackiej, określa, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty rocznej, kierując się koniecznością zapewnienia aplikantom właściwego poziomu wykształcenia, przy czym wysokość opłaty nie może być wyższa niż sześciokrotność minimalnego wynagrodzenia.

Obecnie wysokość opłaty rocznej za aplikację adwokacką – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 grudnia 2005 r. w sprawie wysokości opłaty rocznej za aplikację adwokacką (Dz. U. Nr 244, poz. 2068, z późn. zm.) – stanowi 2,8-krotność minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z późn. zm.). Taka wysokość opłaty rocznej za aplikację adwokacką została określona rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2011 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie wysokości opłaty rocznej za aplikację adwokacką (Dz. U. Nr 289, poz. 1701), które obniżyło wskaźnik tej opłaty z 3-krotności do 2,8-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę. Przedmiotowy projekt rozporządzenia wprowadza nową wysokość opłaty rocznej za aplikację adwokacką, stanowiącą równowartość 3,1-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Analiza rozliczeń kosztów szkolenia aplikantów adwokackich za rok 2011, dokonana na podstawie danych przekazanych przez Naczelną Radę Adwokacką, wykazała, że w skali całego samorządu adwokackiego (łącznie przy uwzględnieniu kosztów wszystkich rad) za szkolenie aplikantów w roku 2011 odnotowano stratę w kwocie 68 195,49 zł. Na 24 Okręgowe Rady Adwokackie w 4 radach odnotowano dochód, 19 rad poniosło stratę, a jedna wykazała dochód/stratę na poziomie zerowym. Nie uwzględniając dochodów Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie w wysokości 566 737,11 zł (z uwagi na dużą liczbę aplikantów odbywających szkolenie w tej Radzie), strata samorządu adwokackiego w roku 2011 wyniosła 634 932,80 zł. Zaznaczyć przy tym należy, że wysokość opłaty odpowiadała wówczas 3-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Ponadto, jak wynika z informacji przedstawionych przez Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej, realizacja zmian w zakresie organizacji szkolenia aplikantów adwokackich, dokonana w 2011 r. spowodowała, że kwota opłaty rocznej ustalonej rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2011 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie wysokości opłaty rocznej za aplikację adwokacką odpowiadająca 2,8-krotności minimalnego wynagrodzenia z pracą (Dz. U. Nr 289, poz. 1701) okazała się w 2012 r. niewspółmierna do wydatków ponoszonych w związku ze szkoleniem aplikantów adwokackich.

Kalkulacja średniego kosztu szkolenia aplikanta adwokackiego I roku dokonana przez Naczelną Radę Adwokacką wykazała, że koszt ten wyniesie 7016,02 zł, przy czym kalkulacja nie uwzględnia inflacji (koszt został wyliczony na bazie kosztów szkolenia w 2012 r.) i nie obejmuje kosztów związanych z „przeprowadzeniem praktyk w sądach apelacyjnych w ramach porozumienia z Krajową Szkołą Sądownictwa i Prokuratury”. Propozycja opłaty za aplikację adwokacką przedstawiona została natomiast przez Naczelną Radę Adwokacką na kwotę odpowiadającą 3,4-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, tj. w roku 2013 na kwotę 5 440 zł.

W świetle powyższego, zwracając jednocześnie uwagę, iż kalkulacja niektórych pozycji wskazanych w analizie przedstawionej przez Naczelną Radę Adwokacką wydaje się zawyżona (koszt programu informacji prawnej czy wyrobienia legitymacji), zasadne jest podwyższenie wskaźnika opłaty rocznej do 3,1-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, począwszy od roku szkoleniowego rozpoczynającego się z dniem 1 stycznia 2014 r., tj. do kwoty 4 960 zł.

Przewiduje się, że rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2014 r. tj. z dniem rozpoczęcia nowego roku szkoleniowego na aplikacji adwokackiej. Podniesienie opłaty rocznej ma na celu zachowanie odpowiedniego poziomu szkolenia na aplikacji, co zapewni aplikantom należyte przygotowanie do egzaminu zawodowego i wykonywania w przyszłości zawodu adwokata.

Wraz z wejściem w życie tego rozporządzenia utraci moc dotychczas obowiązujące rozporządzenie.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z wymogiem art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z 2009 r. Nr 42, poz. 337 oraz

z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 161, poz. 966) projekt rozporządzenia został zamieszczony na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Rządowego Centrum Legislacji.

W celu spełnienia wymogów, o których mowa w § 11 ust. 1 uchwały Nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.), projekt rozporządzenia został skierowany do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Ocena Skutków Regulacji

1. Podmioty, na które oddziałują przepisy projektowanego rozporządzenia:

- 1) organy samorządu adwokackiego;
- 2) aplikanci adwokaccy.

2. Konsultacje społeczne.

Projekt został przekazany Naczelnej Radzie Adwokackiej, która pozytywnie zaopiniowała projektowaną regulację.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych.

Regulacje zawarte w projekcie nie będą miały wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Na podstawie danych dotyczących przychodów i kosztów szkolenia aplikantów adwokackich za 2011 r. przedstawionych przez Naczelną Radę Adwokacką, możliwe jest oszacowanie kosztu jednostkowego szkolenia aplikanta na ok. 3 400 zł. Opłata roczna za aplikację adwokacką wynosiła wówczas 3-krotność minimalnego wynagrodzenia tj. 4 158 zł. Z uwagi na fakt, że Okręgowa Rada Adwokacka może zwolnić aplikanta adwokackiego z ponoszenia opłaty rocznej za aplikację w całości lub w części, a także odroczyć jej płatność,

rzeczywista średnia wpłata na aplikanta wyniosła ok. 3 390 zł, a więc nie pokrywała poniesionych kosztów.

Zgodnie z wyliczeniem przesłanym przez Naczelną Radę Adwokacką średni koszt szkolenia aplikanta w 2012 r. wyniósł ok. 4 290 zł. Natomiast z danych przekazanych przez samorząd zawodowy wynika, że dla pierwszego roku aplikacji, który prowadzony był według nowego programu aplikacji wprowadzonego uchwałą nr 65/2011 Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 16 listopada 2011 r. zalecającego prowadzenie zajęć warsztatowych w małych grupach, koszt szkolenia na jednego aplikanta wyniósł ok. 5 160 zł.

Od dnia 1 stycznia 2014 r. wszystkie roczniki będą odbywały szkolenie według wskazanego wyżej programu aplikacji, w związku z czym średni koszt szkolenia aplikanta na poszczególnych rocznikach wzrośnie.

Naczelna Rada Adwokacka dokonała szacunku kosztów szkolenia aplikanta adwokackiego pierwszego roku, po wprowadzeniu nowego programu szkolenia, na ok. 7 000 zł. Przedstawiając ten szacunek NRA wносиła o podwyższenie wskaźnika, według którego naliczana jest opłata do poziomu 3,4-krotności minimalnego wynagrodzenia.

Po analizie przedstawionych wyliczeń uznano za zasadne podwyższenie wskaźnika, według którego naliczana jest opłata za aplikację adwokacką, do poziomu 3,1-krotności minimalnego wynagrodzenia.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Regulacje zawarte w projekcie nie będą miały wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Regulacje zawarte w projekcie nie będą miały wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Regulacje zawarte w projekcie nie będą miały wpływu na sytuację i rozwój regionalny.